

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Kedua
Sidang Akademik 2003/2004

Februari/Mac 2004

MSG 389 – PENGIRAAN KEJURUTERAAN II

Masa: [3 jam]

ARAHAN KEPADA CALON:

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi **TIGA [3]** soalan di dalam **EMPAT [4]** halaman yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

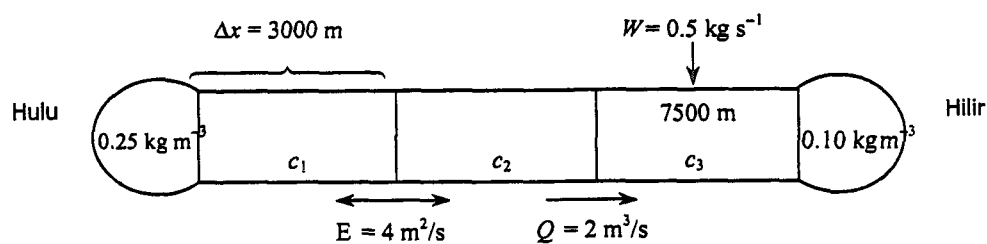
Jawab **SEMUA** soalan.

Jawab semua TIGA [3] soalan.

1. Suatu persamaan aliran sebaran untuk mengkaji pencemaran sungai ialah persamaan parabolik

$$\frac{\partial c}{\partial t} = E \frac{\partial^2 c}{\partial x^2} - u \frac{\partial c}{\partial x} - kc + W \quad (1)$$

Di sini unit-unit asas ialah meter (m), saat (s) dan kilogram (kg).

Satu bahan kimia yang merosot pada kadar $6 \times 10^{-4} \text{ S}^{-1}$ dilepaskan ke dalam suatu sungai pada kadar $W = 0.5 \text{ kgs}^{-1}$ pada lokasi $X = 7500$ m dari hulu (lihat rajah di atas). Sungai ini dibahagikan kepada 3 segmen seragam dengan setiap segmen berpanjang $\Delta x = 3000$ m. Luas keratan rentas sungai ialah $A = 50 \text{ m}^2$, aliran $Q = 2 \text{ m}^3/\text{s}$, pekali sebaran $E = 4 \text{ m}^2/\text{s}$. Syarat sempadan ialah $c = 0.25 \text{ kgm}^{-3}$ pada hulu dan $c = 0.1 \text{ kgm}^{-3}$ pada hilir.

Anggapkan keadaan mantap tercapai iaitu $\frac{\partial c}{\partial t} = 0$.

- Berikan unit bagi setiap sebutan dalam persamaan (1) dalam bentuk jadual.
- Bentukkan sistem $(3 \times 3) \quad A \underline{c} = \underline{w}$ dengan menunjukkan unit-unit sah. Selesaikan untuk c_1, c_2, c_3 .
- Bahagikan segmen ketiga kepada 3 subsegmen seragam supaya terdapat 5 segmen. Bentuk sistem $A \underline{c}_2 = \underline{w}_2$.
- Selesaikan sistem ini untuk $c_1, c_2, \dots, c_5$.
- Lakarkan penyelesaian bagi (b) dan (d) dalam satu rajah yang sama.
- Jika $\frac{\partial c}{\partial t} \neq 0$, cadangkan kaedah untuk menyelesaikan persamaan parabolik untuk tiga segmen seperti di bahagian di atas.

[100 markah]

...3/-

2. (a) Pertimbangkan sistem persamaan pembezaan berikut

$$\frac{dx}{dt} = x + 2y, \quad x(0) = 2$$

$$\frac{dy}{dt} = 2x + y, \quad y(0) = 0$$

- (i) Dapatkan penyelesaian analisis

$$x = e^{-t} + e^{3t}, \quad y = -e^{-t} + e^{3t}$$

- (ii) Bentukkan Polinomial Taylor Peringkat 4 bagi x dan y masing-masing. Cari $x(0.6)$, $y(0.6)$ dan berikan ralat.
- (iii) Gunakan kaedah Runge – Kutta peringkat 2 dengan $\Delta t = 0.1$ untuk mencari $x(0.1)$ dan $y(0.1)$ dan berikan ralat.
- (iv) Gunakan kaedah Runge – Kutta peringkat 4 dengan $\Delta t = 0.1$ untuk menilai $x(0.1)$ dan $y(0.1)$ dan berikan ralat.

- (b) Gunakan kaedah kuasa untuk mencari nilai eigen dominan dan vektor eigen bagi

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & -2 \\ 0 & 3 & -2 \\ 3 & 1 & -3 \end{pmatrix}$$

Mulakan dengan vektor awal (1, 1, 1) dan jalankan 3 lelaran. Cari juga nilai eigen terkecil dengan 3 lelaran.
Buktikan kaedah kuasa.

[100 markah]

3. Pertimbangkan persamaan haba berikut :

$$\frac{\partial u}{\partial t} = c \frac{\partial^2 u}{\partial x^2}, \quad x \in (0, a), \quad t > 0,$$

$$u(x, 0) = f(x), \quad x \in [0, a].$$

$$u(0, t) = g(t), \quad u(a, t) = w(t)$$

Biarkan

$$U_{i,j} = U(x_i, t_j), \quad i = 1, \dots, m; \quad j = 1, 2, 3, \dots$$

$$k = \Delta t, \quad h = \Delta x, \quad r = \frac{ck}{h^2}$$

(a) Terbitkan skema kaedah beza ke depan (eksplisit)

$$U_{i,j+1} = r U_{i-1,j} + (1-2r) U_{i,j} + r U_{i+1,j}$$

(b) Terbitkan skema kaedah beza ke belakang (implisit)

$$-r U_{i-1,j+1} + (1+2r) U_{i,j+1} - r U_{i+1,j+1} = U_{i,j}$$

$$\text{Biarkan } c = 1, \quad f(x) = 2x^2, \quad x \in (0, 0.8), \quad a = 0.8, \quad h = \Delta x = 0.2,$$

$$r = 0.25, \quad \Delta t = k = 0.01, \quad g(t) = 0, \quad w(t) = 1.28.$$

(c) Gunakan skema di bahagian (a) untuk mencari U pada $t = 0.01$ dan $t = 0.02$.

(d) Gunakan skema di bahagian (b) untuk mencari U pada $t = 0.01$ dan $t = 0.02$.

(e) Bincangkan kestabilan skema (a) dan (b) di atas.

[100 markah]